

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
17 december 2025	2500035080	L. Meuleman
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		06 - 20 13 96 20

ONDERWERP
Tussenrapportage kadernota Rondkomen met je inkomen

Geachte leden van de Raad,

Op 11 november 2020 heeft uw raad de Kadernota "[Rondkomen met je inkomen](#)" unaniem aangenomen. De Kadernota geeft meerjarig richting aan het beleid ten aanzien van bestaanszekerheid. Bij de vaststelling van de Kadernota is besloten om uw raad periodiek te informeren over de voortgang en ontwikkelingen. De voortgangsrapportage bieden wij u hierbij aan.

Hoofdlijn halfjaarlijkse rapportage

De huidige rapportage laat zien dat de cijfers voor armoede en schulden in Enschede langzaam dichterbij het landelijk gemiddelde kruipen. Positief is ook dat we een daling zien van de gemiddelde schuld bij aanvang van een traject bij de Stadsbank.

Nibud Minima Effectrapportage

De Nibud Minima Effectrapportage is als bijlage bij de voortgangsrapportage gevoegd. Het Nibud heeft gekeken naar 10 verschillende huishoudtypes met inkomens tot en met 130% van het sociaal minimum. Het Nibud concludeert dat in Enschede 9 van de 10 onderzochte huishoudtypes de maandbegroting rond kunnen krijgen. In 2023 waren dat nog 5 van de 10 huishoudtypes. De kanttekening die het Nibud hierbij wel maakt is dat men veronderstelt dat huishoudens goed met geld omgaan, dat men alle inkomensondersteunende maatregelen aanvraagt waar men recht op heeft en dat men niet te maken moet hebben met onverwachtse onvermijdbare uitgaven. Kwetsbaar blijft de situatie van zelfstandig wonende jongvolwassene (18 jaar).

Bereik

Het bereik van lokale maatregelen is dus van groot belang. Nagenoeg iedereen die recht heeft op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en ondersteuning van de stichting Leergeld krijgt deze in Enschede. Dat geldt niet voor de Individuele Inkomens toeslag (IIT) en de collectieve zorgverzekering voor minima. Ten aanzien van de IIT geldt dat door de wetswijziging van de Participatiewet het vanaf 2027 mogelijk wordt de toeslag automatisch toe te kennen.

Deze optie gaan we het komende jaar verder onderzoeken. De hoogte van de IIT is door ons recent nog geïndexeerd.

Voor wat betreft de collectieve zorgverzekering ligt het bereik (49%) maar net onder de doelstelling van 50%. Qua doelstelling en bereik lijkt dit wellicht bescheiden, maar niet iedereen heeft baat bij de collectieve zorgverzekering. Inwoners zonder hoge medische kosten zijn voldoende verzekerd met een gewone basisverzekering.

Rijksbeleid

We zijn ons bewust dat we de armoede in Enschede niet kunnen oplossen. De rijksmaatregelen hebben het meeste invloed op het inkomen van inwoners. De landelijke koopkrachtrepatriaties van de afgelopen jaren hebben een belangrijke bijdrage hier aan geleverd. Daar ligt voor de komende jaren ook nog een belangrijke uitdaging. De VNG heeft op 3 december jl., samen met groot aantal maatschappelijke partners, tijdens de bestuurlijke Top Bestaanszeker Nederland een nadrukkelijke oproep gedaan aan de nieuwe Tweede Kamer. In die oproep pleiten de partijen voor hervorming van de inkomensondersteuning, waardoor het overzichtelijker, eenvoudiger en effectiever wordt om de bestaanszekerheid van inwoners in een kwetsbare positie te verbeteren. Wij onderschrijven deze oproep van harte.

De besluitvorming over de wet proactieve dienstverlening verwachten we ook in 2026. Deze wet maakt het mogelijk om door koppeling van bestanden mensen actief te wijzen op hun rechten en mogelijkheden voor ondersteuning. Zo kunnen mensen eerder hulp krijgen, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een uitkering, het vinden van werken of het oplossen van schulden. Ons college omarmt deze nieuwe ontwikkeling zodat we onze inwoners nog beter kunnen ondersteunen.

Impact van de Kadernota

De Kadernota is destijds tot stand gekomen in een uitgebreid participatieproces met maatschappelijke partners. Die investering aan de voorzijde betaalt zich uit: we hebben een waardevol netwerk opgebouwd dat volop actief is en elkaar weet te vinden. Stichting Leergeld is in de afgelopen jaren voor veel partijen hét contactpunt geworden voor het bereiken van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. De verhuizing van Leergeld naar De Vlecht - waar de Kledingbank, de Voedselbank en het Meubeldepot al gevestigd zijn - versterkt de samenwerking en maakt de toegang voor de inwoner nog makkelijker. De Wijkwijzers, het Formulierenadviespunt (DPE) en het Budget Adviesteam (Alifa) zorgen dat inwoners de weg weten te vinden naar landelijke én lokale ondersteuning. Dat blijft nodig, omdat rondkomen in Enschede – ondanks de goede ontwikkelingen – nog steeds voor veel mensen moeilijk is.

De campagnes voor het Kindpakket en de Schuldenvrij route hebben we samen gemaakt met het netwerk. Dat werkt. Onze inzet op het bereiken van kinderen in armoede is eveneens succesvol: stichting Leergeld Enschede heeft nagenoeg alle kinderen in Enschede in beeld. Het netwerk Rondkomen met je Inkomen zorgt zo samen met de gemeente voor beleid waar de inwoners van Enschede behoefte aan hebben. Dat pleit er voor deze aanpak te bestendigen. In de toekomst kunnen we mogelijk nog winst behalen door nog meer integraal te werken. Vera Trinks, student aan de Universiteit Twente, heeft in haar masterthesis onderzoek gedaan naar het kinderarmoedebeleid binnen de gemeente Enschede. Trinks trekt de conclusie dat we in Enschede alle puzzelstukjes hebben ingevuld en pleit gelijktijdig voor een verdere versterking van het integraal werken rondom kinderarmoede.

Onderzoek Kinderombudsman

In september 2025 bracht de Kinderombudsman het rapport "[Opgroeien in onzekerheid](#)" uit. Het rapport geeft inzicht in hoe kinderen zelf hun kwaliteit van leven ervaren. Het onderzoek van de Kinderombudsman neemt omgevingsvariabelen mee op het gebied van de familie en op maatschappelijk vlak. Het blijkt dat kinderen in armoede gemiddeld negatiever zijn over hun leven dan kinderen die niet in armoede leven: toch scoorden kinderen in armoede nog gemiddeld een 7. Binnen de groep kinderen in armoede ziet de Kinderombudsman grote verschillen.

Het onderzoek van de Kinderombudsman is niet specifiek voor Enschede, maar schetst een landelijk beeld. De Kinderombudsman doet de aanbeveling om de omgevingsvariabelen mee te nemen in contacten met kinderen. Wij hebben dit onderzoek en de oproep om met de kinderen zelf in gesprek te gaan verspreid in ons netwerk. Stichting Leergeld Enschede start in 2026 met een eigen Kinderraad. Binnen de gemeente is Jong053 een belangrijk klankbord voor ons beleid. Zij werkten onder andere mee aan één van de netwerkbijeenkomsten dit jaar. Daarnaast zijn zij bijna altijd vertegenwoordigd bij de netwerkbijeenkomsten.

Tot slot

Het college stelt vast dat het beleid ten aanzien van bestaanszekerheid staat. De focus op het kind en gezin, zoals ook vastgelegd in het Coalitieakkoord, werpt zijn vruchten af, waarbij we ons telkens rekenschap moeten blijven geven van het verhaal achter de cijfers. Richting rijk zullen we de noodzaak voor hervorming en vereenvoudiging blijven uitspreken. Waar nieuwe wetgeving ruimte biedt, zoals in de nieuwe Participatiewet en de wet proactieve dienstverlening, is het aan ons daar ook op een goede manier gebruik van te maken. De komende periode zullen wij daarvoor met voorstellen komen. De samenwerking met onze maatschappelijke partners koesteren we en gezamenlijk streven we naar een nog meer integrale aanpak.

Wij kunnen ons ook voorstellen dat u behoefte heeft aan een nadere toelichting op de cijfers en teksten in de halfjaarlijkse rapportage en de Nibud minima effectrapportage. Op 12 januari 2026 om 15.45 uur organiseren wij daarom een inloopsessie voor uw raad over de rapportages. Wij nodigen u hiervoor van harte uit.

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de Secretaris, de Burgemeester,

(M.W. de Graaf)

(R.W. Bleker)